

Háromezer vagonnal nőtt a hazai cukoripar

Mintegy 340 ezer vagon répa

A selypi cukorgyárban csütörtökön sajtótájékoztatót tartott a cukoripari szakszervezet. A sajtótájékoztatót az idei indulásáról Nagy László, a Magyar Cukoripar vezérigazgatója. Bevezetőben utalt arra, hogy a selypi cukorgyár 75 éves jubileumát az idén ünnepli, ezért került sor ebben az üzemben az országos sajtótájékoztatóra.

A vezérigazgató elmondotta, hogy az idén a szokottnál mintegy 8-10 nappal korábban kezdődött a cukorgyártási idény,

mert a cukorrépa korábban beérte. Az öt évvel ezelőttihez viszonyítva mintegy 50-60 mázsával nőtt a holdankénti termésátlag, ami összefügg a mezőgazdaság szervezetszervezésével, a termelési viszonyokkal és a gazdaságok jó munkájával. Az idén 190 ezer holdról

mintegy 340 ezer vagon répa várna a cukorgyárak. A felvásárlás meggyorsítását ez az átvételi gyorsítási akció szolgálja.

A legutóbbi gazdasági évben 3 ezer vagonnal nőtt a hazai cukoripar az előző évvel szemben, vagyis az egy főre jutó évi ipari termelés 34,5 kiló, ötszöröse a 30-as évekének.

Az ország 11 cukorgyára közül ötben már megkezdődött a gyártás. A cukoripar fejlesztéséről szólva Nagy László elmondta, hogy

a harmadik ötéves tervben mintegy másfél milliárd forintot költenek a cukorgyárak bővítésére, korszerűsítésére.

A hatvani cukorgyár napi teljesítményét 300, a szerencsét 250, a szolnoki gyárat pedig napi 500 vagonra növelik. (MTI)

SIKLÓS JÁNOS

„Szeged híres városa”

Városszeretettel ma

A „bennszülöttet” sok-sok szomorú szép emlék köti a szülőföldre. A velem egyvásiak életük eme szebbik fele egy lezárt történelmi korhoz tapad. Túlradó, fiatalos hévvel éltünk, gyakran észre sem vettük, hogy milyen vigasztalanul sötét a sors. Fényessé varázsolt minden őszi szennyes nyomorúságot életre induló komunk. Nagy romantikus álmainkat itt álmotuk el a periferián, a Stefánin, a tiszai füzesekben, utcasarkokon, grundok sarkában. Micsoda merészen szárnyaló elképzelések, kalandos vágyak naiv képzelgő és hordozói voltunk! Néha világ-hódítói nagyképűséggel álltunk az első szerelem tüzeben a kiválasztott ablaka alá, hogy akkor fölségesnek, szűzen tisztának hitt dalt dúdoljunk el egy szál gyufa lobbanásnyi fényért. (Ma szívdöglesztően ostobának tűnnek ezek a dalszövegek.)

Akkor pusztá heccből kiáramoltunk a templom belsejébe, leventektől, pappal együtt, felhajtottuk a revendát és egyoldalú újhűtő játszottunk isten szolgájával, mert lutheránus létünk-re katolikus ostroma kényesített. (Azóta már az egyház is megbocsátotta ezt a vétünköt.)

Családalapításra is gondoltunk, de olyan bizonytalanul éltünk, hogy nem mertük komolyan venni gondolatunkat. Mire alapítjuk a család életét? Nem volt állandó munkánk, s olyan életszerűen jártunk, melynek útja lefelé ment a bizonytalanságba és később a háborús frontok gránátos vonalaira.

Eliramlott a fiatalság, csak epizódok maradtak. Szomorú — szép emlékek, amelyek a sűrű kisérték bennünket. Ezek a szülőföld, a szülői ház emlékei: apánk, anyánk verítékben szíjjel szóródott szép-keserű élete idekötött minket ehhez a hazához, ehhez a városhoz. S mindenkit a magáéhoz. Most értem jobban, hogy távolabb szakadt emberek miért járnak vissza olyan szorgalmasan a szülőfaluhoz, szülővárosukhoz. Fiatalságunk emlékeit keresik ott újra és újra, s néha úgy érzik megtalálták. Mámorosan-örömmösen családjuk magukat, pedig nem találunk meg már semmit.

Másként szeretem én ezt a várost, mint régen. Nem rémít és nem ijeszt el magától mint húsz-egynéhány esztendeje. Féltem tőle és néha utáltam is. Megaláztatott gyárok, túlságosan önértékesre sikerült emberségemet bántotta meg és nem tudtam „visszatérleszteni”. De a felszabadulás után megváltozott a viszonyunk egymáshoz. Ez a város a miénk lett, az enyém is, mert a két városból egy lett.

Itthon vagyunk benne, s iránta tanúsított szeretetünk most szabad munkál. Nincsenek olyan akadályozó tényezők, amelyek ijedős görbe rántanak cselekvő kezünket, agyunkat. Érzéseiket szépen csengő irredenta rimekkel nem lehet más népek ellen hangolni. Nem emészti, mardossa szíjjel kibékíthetetlen osztályellen-tét cselekvő szándékunkat. Olyan eszmék, érzések alapján egyesültünk, amely segítőtül kívánja a város-szeretetet itt és Makón, Hódmezővásárhelyen és Szentesen, Csongrádon, s valamennyi városban és községben.

Leintett a beszélgetéssel az Ipari Kiállítás pavilon-jait készítő munkás, mert „ennek időre köll állni”. Miért? „Ez kérem város-érdek”. Reggel hatkor a Körösi-halászcserda vörös salakját locsolták, hengerelték. Kérdezem: „Miért ilyen korán?” Megálltak: „Vendégek jönnek ide ebédelni, vacsorázni”. Na és? „Hát, hogy gondolja, Szegeden vagyunk, kérem”.

S milyen őszinte örömmel álltak pavilonjaik előtt

vállalati vezetőemberek az Ipari Kiállítás megnyitása után; ragyogott az arcuk és úgy mutathatták, magyarázhatták: „a mi gyárunk kérem, már itt tart”. Ezt nem lehet csupán a fizetésért így csinálni: a kiállítást látogató munkás — megfigyeltem — sokáig nézegette saját üzemének kiállított készítményeit. Figyelte, hogy mennyien állnak meg ott és mit mondanak az ő munkájáról. (Félszemes bizonygatni, hogy ezért nem kapott órabért.)

A sok rendezvényen dolgozó ember gyakran éjjel-éjjel vesző munkájának csak akkor volt vége, amikor minden rendben, készen állt. Tízszáz szorgoskodtak azért, hogy a város méltó legyen a fesztiválhoz. S a város felnőtt lakossága megnézte, újra és újra megnézte: „ezt én csinálom, nem szégyenkezünk miatta”. Csak azért sikerülhetett ilyen nagyszabású program, mert egy egész város akarta és támogatta is. A vezetők gondolatokat adtak, olyanokat, amelyekkel kifejezték a város lakosságának érzését, ambícióját. Ez a lokálpatriotizmus nem mérhető az árvíz utáni két évtized hősiességének lokálpatriotizmusához. Abban fogant, s most a szabad, kedvező lehetőségek hatására kitárulkozó érzelmi állapot-tá terebélyesedett. Össze-függ a haladó eszmék okos politikája „apró pénzre” váltásával.

Azt mondták itt 1879 után: „Szeged szebb lesz, mint volt”. Most a felszabadulás után, s különösen pedig 1957-ben így fogalmaztak: „Ipart és kultúrát a vidéknek”. A szegedi ember azóta cselekvő közreműködéssel látja, hogy városa átalakul, évről évre szebb lesz. Nem „halálra ítélt” határmenti város, hanem föllendülő, gyarapodó végvár. Ez a körülmény az utóbbi évtizedben fölszította a városszeretettel. Ezek a szellemi, pszichikai tényezők támogatják politikai, gazdasági törekvéseinket.

Már nemcsak az elmúlt ifjúság emlékein csüngő nosztalgia városszeretettel, hanem a város szerelmével, mert a sajátomnak is érzem. Dolgozom érte, hogy szebb, csinosabb, rangosabb legyen. Ilyesmint éreztem ki a fesztivál előkészületeiből és az ünnepi köntöst öltött város levegőjéből.

Ez a szellem nem valamilyen szegedi specialitás. Abból a megérlelődő gondolatvilágból és érzésből sarjad, hogy a haza a miénk lett. A politikai szférából egyre erőteljesebben szivárog át érzelmi területre, és tettekre serkent. Szeged csak anyanyiban jár elől, hogy tradíciói erősebbek, visszanyúlhatnak az árvíz utáni újjáépítéshez. S most a kedvező lehetőségek hatására elevenebben jelentkezik a város szeretete. De mindezt éled a hazafiságnak ez a vonása.

Pusztaszer megújításában és várható fejlesztésében is ez a gondolat és érzés a mozgató; a két honfoglalás-tradíciója jelentkezik. (Anonymus szerint Szer környékén Árpád vezérletével gyűlést tartott 896-ban a honfoglaló magyarság. S 1945-en új honfoglalás történt: a földesúri nagybirtokokat szíjjel parcellázó első megyekarót itt teszik le.) A Tisza és a Körös találkozására adta lehetőséget ismerték fel Csongrádon, így korszerű fürdőváros megalapítását az adottságait. A hagyományos — augusztus 14-i — búcsú helyébe a „Csongrádi napok” kerültek. Ipari és lakberendezési kiállítások és a termelőszövetkezetek mezőgazdasági termelvényeinek bemutatását tízezer érdeklődő nézte meg. Itt is az történt, ami Szegeden: a csongrádi búrtorgyár asztalos készítményei ott álltak nyilvános mustrán. A tsz-gazdák két-

kezük munkájának leg-szebbjé tettek ki szemlére: „Nézzék meg, mi csongrádi termelők hét-nyolc esztendő közös munkájával már eddig jutottunk”.

Kistelek és Mindszent község — nagyobbak mint sok dunántúli város — Szövetkezeti Napok keretében mutatta meg, hogy meddig jutottak a szocialista mezőgazdaság gyarapodásában. S ezt egybekötötték agrár-szakemberek tanácskozással, amely az ottani mezőgazdasági termelőtevékenység tudományos továbbfejlesztését szolgálta. Itt is lakberendezési kiállításon keresztül sürgették az időt, hogy a sifont meg a tornyos ágyat váltsa fel az egészségesebb lakáskultúrára. Mai életünk sokoldalú szín-es bemutatása nagyhatású azok előtt, akik két kezük munkájával formálják, alakítják.

Pitvaroson a község fennállásának 150. évfordulójáról emlékeztek meg. Ez a megemlékezés a község „ifjú korá” miatt nem lenne túlságosan érdekes. Azáltal viszont rangot és külön jelentőséget kapott, hogy Cseh-szlovákiából, szlovák testvéreink háromszáz tagú küldöttségét látta meg e kis nemzetiségű község. A 150. évől 20 a szocialista rendszerben telt el. Jogos büszkeséggel mutatták meg a vendégeknek az elmúlt két évtized sok-sok szép eredményeit.

A szegedi és a többi fő-villanított esemény értékes vonásait ismételt hangszólyozom. Nem „felülről” kezdeményezett, s nem szépen, tudományosan fogalmazott tézisek iránti fogékonyság szülöttei ezek a rendezvények. A mai életforma való-lalásának, a város és község kiegyensúlyozott életének és jövőjének hite tükröződött bennük. Anélkül, hogy megszemenő értékeléshez vezet-ne ez az írás, annyi mégis megalapozottnak látszik, hogy az egészséges lokálpatriotizmus eleven támogatója a szocialista haza szeretetének.

Csakis marxista eszmei alapon játszik pozitív szerepet, s ezen az alapon válik nélkülözhetetlen forrásává a szocialista hazafiságnak. Ereje, hogy az „egyszerű ember” gondolat- és érzésvilágából sarjadzik. A hazát nem „általában” szeretik, hanem a szülőföld-del — a várossal, községgel, üzemmel, termelőszövetkezzel — összefonva, konkrét módon. Ha ez a szeretet elevenen él, akkor hisznek a haza boldogulásában is. Csak ezen a talajon — szocialista társadalmi és gazdasági viszonyok között — válik konstruktív erővé, meggyőződés és becsületes munka forrásává a lokálpatriotizmus. Csak ezen a talajon marad ment nacionalista, irredenta áramlatoktól és torzulásoktól: aki az ő kisebb pátriáját szereti, tiszteletben tartja és megbecsüli másokban is ezt az érzést, itthon és nemzetközi méretekben is.

Szilárd központi államha-talom mellett a lokálpatriótia szellem nem a „másik” rovására erősödik. Sem anyagi, sem kulturális eszközökben. Ennek elég fényes bizonyítéka az elmúlt évtized itt nálunk, Csongrádon. Az ipar decentralizálása me-gyénknek mind az öt váro-sát érintette, lehetőségeink-nek és e városok adottságai-nak megfelelően. Nem vi-rágnak egyik község a más-ik rovására, egyik város a másik kárára. A gyarapodás adottságokkal, jobb-rosszabb helyi lehetőségekkel meg bi-zonyos ideig összefügg, de azt hiszem nagyobb mérték-ben a helyi leleményesség-gel, szakértelemmel, város-szeretettel. Az öt város kö-zül — történelmi múltját te-kinthető is — vitathatatlanul

Szeged adottságai a legjob-bak. Megyei méretekben vi-szonylag fejlett ipart, jól képzett szakmunkásgárdát örökölt. A munkáshatalom kivívása előtt és még in-kább ezután hazánk legrá-gyobb tudományos, kultu-rális, közlekedési centruma. Ezeket az adottságokat ki-használni és továbbfejlesz-te-ni éppen olyan indokolt, mint Makóét, Szentesét, Hódmezővásárhelyét és Csongrádét. Szeged a me-gye „fővárosa”, mert adotti-ságai alkalmassá teszik er-re.

Mit támogassanak az állami szervek a lo-kális kezdeményezé-sekben? Nem egyszerű a válasz. Ha egy város, kö-zség lakossága meg akarja mutatni önmagát, munkáját, sajátos értékeit, ezt minden-képpen segítsük. Tegyük különbséget országos és he-lyi jellegű rendezvények között. Országos és nemzet-közi rangra törekvő rendez-vények esetén — korábban erről már írtam — a szín-vonal nemcsak budapesti szemmel mérendő, hanem nemzetközi mércével is. Sen-ki sem gondolja már, hogy a külföldi, vagy az ország más tájáról érkező vendég tesz szíveséggel azzal, ha eljön. Eljön, ha van miért. Ez mindjárt magával vonja a vállalkozásokkal való rendkívül komoly felelőssé-get is.

Támogassák azokat a lo-kális megnyilatkozásokat, amelyek történelmünk pro-gresszív eseményeinek, mo-zzanataikhoz kapcsolódnak! A vi-harsarki forradalmi mun-kás- és parasztmozgalmak emlékeit. E táj kultúráját, természeti kincseit. Támogassák azokat a termelési eredményeket, ipari és me-zőgazdasági termékek bemu-tatását, amelyek mutatják ipari munkásságunk, pa-rasztágunk erőitől duzzadó alkotó tevékenységét! A mo-dern építészeti és a korsze-rű községrendezés felhaszná-lható, jövőt mutató vo-násait. Több község ösze-fogásával lehet mutatni ma-gas szinten az adott táj leg-lényegesebb jegyeit. Múzeu-maink e tekintetben a je-lenleginél sokkal többet nyújthatnának. Ehhez sa-ját kiállítási tematikájuk alapos felülvizsgálatára len-ne szükség elsősorban, és gyakorlati segítségnyújtá-sra megyénk városai-ban, községeiben. Igénylik a mu-zeológusok szaktanácsát.

Persze a dolgozó emberek tömegeivel együtt képzelhe-tő el minden rendezvé-ny, mert a helyes elképzelések a tömegek gondolatának, akaratának megfogalmazott kifejezése. Nemcsak az ide-i szegedi fesztivál bizonyított, az említett rendezvények is igazoló jegyei ennek. A vá-ro-s- és község-szeretettel föl-buzgó, alkotó ereje jusson is kifejezésre e rendezvé-nyekben, mert a hasznosan megvalósított elképzelések sikere tovább erősíti a lo-kálpatriotizmust.

Eljutottam oda, ahon-nan elindultam. A szülőföld szeretete, ifjúságunk szomorú-szép emlékei, szüleink háza, fej-fája, nagy kötőanyaga a lo-kálpatriotizmusnak. De ki-bontakozik a szocialista élet-viszonyokban az a maga-sabbrendű érzés is, amely a ma igenlésében és a holnap támogatásában nyeri el való-ságos értelmét.

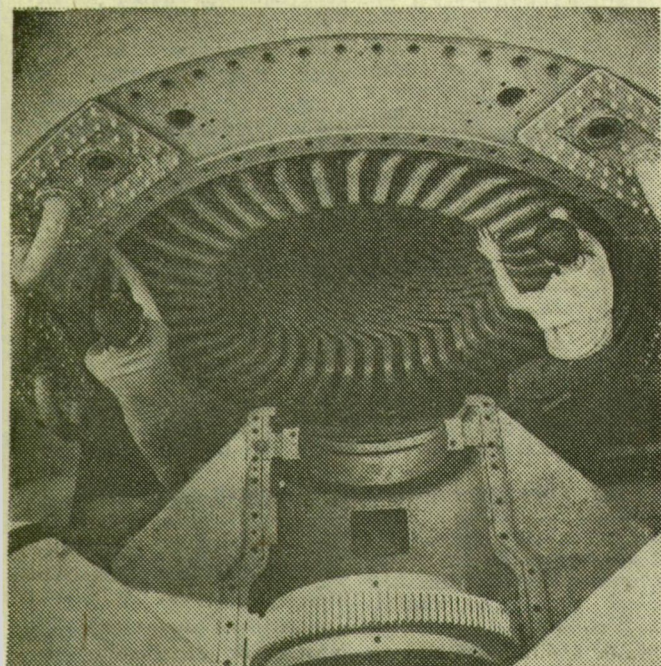
Segíti a hátráltatja ezt a folyamatot az úgynevezett mikroklíma, a munkahely légköre. Sajnos a kérdéssel közéleti funkcionáriusaink, gazdasági vezetőink nem foglalkoznak jelentőségének megfelelően.

Meg azonban már nem fér el a mai írásban.

Következik:

A MUNKAHELY KLIMÁJÁRÓL

Bővül Százhalombatta

(MTI Foto — Percze Lajos felvétele)

Nemsokára befejezik a második 150 megawattos óriásturbina szerelését Százhalombattán. Az új gépezet beindításával a Dunamenti Hőerőmű teljesítménye elér majd a 440 megawattot.

A képen: Beállítják a 150 megawattos turbina álló részét.

Szellemi tartalék

Fiatalközgazdászok országos tanácskozása

Országos tanácskozást rendeztek csütörtökön a Technika Házában a fiatal közgazdászok helyszínről. Lugosi Gábor, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége fiatal közgazdászok bizottságának titkára vitaindító előadásában egyebek között hangsúlyozta, hogy a felmerülő tapasztalatok szerint ma még sok helyütt rosszul sáfárkodnak a fontos hivatás ifjú művelőinek tehetségével, tudásával.

Gyakori a panasz, hogy az üzemek, vállalatok, intézmények jó részénél nem a végzettségüknek megfelelő munkakörben foglalkoztatják őket. Kevés önálló, ösztönző feladatot bízunk rájuk, s arra sincs mindig megfelelő lehetőségük, hogy gyorsan és alaposan megismerkedjenek munkaterületükkel, illetve, hogy hozzákezdjenek a speciális szakismeretek elsajátításához. Az egyetemen tanul-takban is sok a „holt” töke, mert a különböző tantárgyak anyagában kevés a gyakorlati útmutatások aránya, ugyanakkor sok még az olyan ismeretanyag, amelyre teendők ellátásához nincs szükségük. Különösen a vidéki közgazdászoknál gyakori, hogy más területen helyezkednek el, mint amilyen szakot végeztek.

Javaslatot terjesztenek az illetékesek elé a fiatal közgazdászok szervezett elhelyezésére. Egy-egy ifjú szak-ember kiképzése ugyanis mintegy 120 ezer forintjába kerül az államnak. Ha tehát nem a végzettségüknek meg-

felelő munkakörben dolgoznak a pályakezdők, lényegében kárba vesztik a befektetés. Kezdeményezik, hogy a közgazdászoknak is teremtsenek szervezett lehetőséget műszaki képzettség megszerzésére. (MTI)

Erősítik a védőtöltést

Szegeden a Felső Tisza-parton a hajóállomástól a Béke I. úszóház lejárójáig lebontatta az I. kerületi tanács a villamosin mellett húzódo támfalat, amelynek alapjai már megdőlték, s a fal vízbetöréssel fenyegett. Az I. kerületi tanács közel 200 ezer forintot fordít az új támfal felépítésére, amelyet a Hidépítő Vállalat végez. A villamos sáv 80 centiméter távolságra széles betonlapot fektettek le, amelyet vízelvezető árok-kal képeztek ki, majd betongerendákat kötnek a régi falba, hogy a védőtöltést ezzel is erősítsék a város felől. A Felső Tisza-partnak ezen a részén továbbra is meghagyják az úgynevezett zöld-sávot, amelyben eddig is szebbnél szebb rózsák pompáztak.

Javították ugyanakkor a hajóállomástól a gimnáziumig húzódo védőtöltést is. A házakat cementtel tömtek be, hogy megakadályozzák a víz behatolását a töltésoldal-ba.